

HANDREIKING SCHOOL EN OPVANG

NAAR SCHOOL: EEN ECHTE MIJLPAAL

De start op school en/ of opvang is natuurlijk voor ieder kind een grote mijlpaal. Voor een kind met een hand/ of arm- afwijking (en hun ouders) kan dit een onzekere tijd zijn en veel vragen met zich meebrengen. Met behulp van deze handreiking willen we die onzekerheid en vragen proberen weg te nemen. De tips en vragen die hierin beantwoord worden zijn van ouders die hier ervaring mee hebben gehad.

Dit is een handreiking, geen handleiding; doe wat goed voelt. Stel de vragen en gebruik de tips hierin die voor jullie van toepassing zijn en kunnen helpen.

Contact met school en de leerkracht

Het kan fijn zijn om vóór de start van de opvang/ schooljaar alvast met de leerkracht (of pedagogisch medewerker) een gesprek aan te gaan. Voor ouders fijn om aan te geven wat het kind nodig heeft en/ of gewend is vanuit huis. Voor leerkrachten (of pedagogisch medewerkers) helpt het om goed geïnformeerd te zijn zodat zij kunnen inspelen op wat nodig is. Het kan verstandig zijn om de volgende punten te bespreken:

OPEN COMMUNICATIE IS WAARDEVOL TIJDENS HET GEHELE SCHOOLJAAR/ OPVANGPERIODE

open communicatie: Het is prettig om niet alleen voorafgaand aan dit moment, maar tijdens het gehele schooljaar/ de opvangperiode de lijntjes met elkaar kort te houden. Merk je dat jouw kind iets anders nodig heeft dan eerder aangegeven? Of is er iets nieuws wat besproken moet worden? Geef het aan! Andersom kan het ook voor de leerkracht/ pedagogisch medewerker fijn zijn als jullie als ouder beschikbaar zijn om een gesprek te starten; houdt de drempel laag.

woordkeuzes: Met de leraar/ pedagogisch medewerker kan je het hebben over de woordkeuzes die jullie binnen het gezin/ eigen omgeving gebruiken met betrekking tot de hand-/ armafwijking. Woorden hebben associaties en wellicht hebben jullie een veel fijnere woordkeuze met een positievere gedachtegang, waarvan het prettig is als deze nieuwe omgeving zich daar ook aan conformeert. Gebruik hiervoor de input van uw kind; wat vindt hij/ zij prettig? Woordkeuzes die wij weleens voorbij horen komen en vaker gebruikt worden zijn; geluksvin, (super)knuistje, kleine arm, of arm.

uitgaan van eigen kracht: Het uitgangspunt voor iedereen die betrokken is bij de ontwikkeling van uw kind is dat hij/ zij prima in staat is mee te doen zoals anderen. Ook al doen ze het soms op een andere manier. Voordat hulp geboden wordt; laat het kind zelf proberen. Is er toch iets nodig? Vraag dit eerst aan het kind zelf, zij weten het best wat ze nodig hebben. Soms zijn hulpmiddelen tijdelijk nodig om een kind met een hand-/ armafwijking op weg te helpen.

ondersteuning bieden: Geef aan op welke momenten en met welke activiteiten het kind (voor nu) ondersteuning nodig heeft. Let wel: indien nodig. Zoals gezegd is het heel waardevol om aan te geven dat het kind in de meeste gevallen zichzelf prima redt en dat ondersteunen pas nodig is als het écht (nog) niet zelf lukt. Denk daarbij bijvoorbeeld aan veters strikken, knippen met een (aangepaste/ linkshandige) schaar of een kaarthouder bij kaartspelletjes.

Samen voorbereiden op school

De meest gestelde vraag: Als ouder heb je de vraag waarschijnlijk al in vele vormen gehoord "Wat is er gebeurd met zijn/ haar arm/ hand? Kinderen zijn van nature nieuwsgierig en zullen hier dus ook naar vragen als uw kind op school zit. Het kan helpend zijn om uw kind voor te bereiden op een antwoord waar het zich prettig bij voelt. Daarbij kan het fijn zijn om hier al even mee te oefenen voordat het kind naar school/ opvang gaat. In de meeste gevallen volstaat een simpel antwoord. Denk aan: "Ik ben zo geboren" of "Ik heb één hand en één arm en ik kan alles!"

Oefenen van weerbaarheid: Het is heel begrijpelijk dat anderen interesse tonen in de manier waarop jullie kind anders is. Daar mag ruimte voor zijn. Je kunt thuis oefenen met reacties, maar ook in de speeltuin/ het schoolplein. Zie vragen of opmerkingen over de unieke hand/ arm als oefenmomenten en help je kind met een reactie. Tegelijkertijd is het belangrijk dat uw kind zijn of haar eigen grenzen leert bewaken. Als hij/zij er niet over wil praten, mag dat natuurlijk aangegeven worden. Ook hoeft de grens van aanraken of voelen absoluut niet overschreden te worden. Autonomie is voor ieder kind belangrijk, maar voor uw kind een extra waardevolle vaardigheid. Het is goed om dit ook met de leerkracht of pedagogisch medewerker te bespreken, zodat zij deze ontwikkeling kunnen ondersteunen.

Oefenen: Om niet helemaal onvoorbereid op school/ opvang aan te komen kan het verstandig zijn om al eens geoefend te hebben met veters strikken of knippen met een schaar. Het hoeft absoluut niet overmatig geoefend te worden maar het helpt als uw kind zich prettig voelt met het gebruik van (bijvoorbeeld) een schaar.

schrijf een brief: Als ouder kan het overweldigend zijn om in een eerste gesprek allerlei dingen te "moeten" zeggen. Het kan prettig zijn om informatie te ordenen en wat onzekerheden van je af te schrijven. Je kan er ook voor kiezen om een brief te schrijven vanuit het standpunt van jullie kind. Dit houdt het laagdrempelig en zo kan je de focus leggen op wat jullie kind leuk/ belangrijk vindt om te vertellen, naast informatie die helpend is voor hem/ haar.

Lees de brief nog eens na en kijk of de boodschap overkomt. Op de volgende pagina hebben we voor jullie een voorbeeldbrief gemaakt. Op onze website staat ook een voorbeeldbrief bij *kennisbank*.

Tips voor op de groep en in de klas

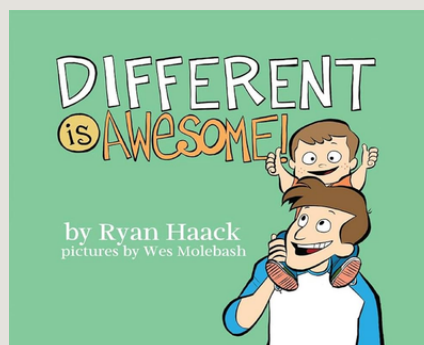
boeken: Er zijn veel boeken die kunnen helpen met het normaliseren van 'anders zijn'. Je hebt boeken die gaan over de uniekheid van ieder mens en je hebt ook boeken die specifiek gaan over personages met een hand/ arm afwijking. Deze boeken dragen bij aan een positief zelfbeeld van kinderen. Het kan dus waardevol zijn om de school/ opvang deze boekenlijst mee te geven of eventueel een van de boeken voor op de eerste schooldag van jullie kind. Op de volgende pagina is de boekenlijst terug te vinden.

speelgoed/ lesmateriaal: Voor iedereen is het belangrijk dat hij/ zij zich herkent in de omgeving om zich heen. Voor kinderen die anders zijn kan het gebrek hieraan een gemis zijn. Attendeer de school/ opvang erop dat er materiaal is waarin ook jouw kind zich kan herkennen. Denk bijvoorbeeld aan de lego friends collectie waarin ook een karakter zit met een korte arm of een afbeelding/ plaat van een persoon met een hand/ arm afwijking.

films en series: Er zijn steeds meer films en series beschikbaar die gaan over diversiteit en zelfs specifiek over personages/ rolmodellen met een hand/ arm afwijking. Al dit soort materiaal is waardevol om op laagdrempelige en vriendelijke manier de hand/ arm afwijking van jullie kind te normaliseren of juist af en toe is bespreekbaar te maken.

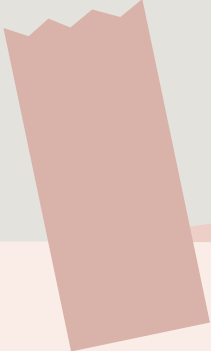
Natuurlijk hoeft je niet alle informatie uit deze handreiking aan de school/ opvang mee te geven. Maar weet dat het beschikbaar is. Wij hebben geprobeerd voor jullie zoveel mogelijk informatie te verzamelen die nuttig kan zijn. Hebben jullie nog een tip? Laat het ons weten!

BOEKENLIJST

FILMS/ SERIES

Hallo mijn naam is Anna en ik heb heel veel zin in school!

Ik schrijf deze brief zodat jullie alvast weten dat ik speciaal ben omdat ik één hand heb en een superknuistje. Zo ben ik geboren. Dat is helemaal ok, ik kan namelijk alles wat anderen ook kunnen, al doe ik het soms net even anders!

Ik speel heel graag buiten met mijn fiets en in de speeltuin ga ik wel honderd keer van de glijbaan af! Ik ben dol op knutselen en verkleeden. Mijn lievelingsfilm is Finding Nemo. Ik kijk er heel erg naar uit om bij jullie in de groep te starten en kan niet wachten om samen te spelen!

**Tot snel,
Anna**

Voor meer info en leuke activiteiten kijk op:

www.handenarmstichting.nl

Hand en Arm Stichting

@hand.enarmstichting